

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра соціокультурного менеджменту

Затверджено
на засіданні кафедри соціокультурного менеджменту
Факультету культури і мистецтв
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31.08.2021 р.)

Завідувач кафедри

доц. Белінська Л. С.

Гарант ОПП

проф. Максимчук М. В.

Силабус з навчальної дисципліни
«Інституційна підтримка соціокультурних кластерів»,
що викладається в межах ОПП «Менеджмент соціокультурної діяльності»
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності
028 Менеджмент соціокультурної діяльності

Львів 2021

**Силабус курсу «Інституційна підтримка соціокультурних кластерів»
2021-2022 навчального року**

Назва курсу	Інституційна підтримка соціокультурних кластерів
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра соціокультурного менеджменту
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культура і мистецтво, 028 Менеджмент соціокультурної діяльності
Викладачі курсу	Максимчук Максим Віталійович, доктор економічних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри соціокультурного менеджменту
Контактна інформація викладачів	+38 (032) 239-43-17, maksym.maksymchuk@lnu.edu.ua, http://kultart.lnu.edu.ua/employee/maksymchuk-maksym-vitaliyovych , м. Львів, вул. Валова, 18
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Можливі он-лайн консультації через Telegram. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	http://kultart.lnu.edu.ua/course/instytutsiyna-pidtrymka-kul-turnykh-klasteriv
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати студентам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб оволодіти методологією інституційної підтримки соціокультурних кластерів та опанувати концептуальні основи з їх регулювання державними органами управління. Тому у курсі представлено як огляд концепцій кластеризації соціокультурної сфери, так і процесів та інструментів, які потрібні для інституційного супроводу формування та функціонування соціокультурних кластерів.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Інституційна підтримка соціокультурних кластерів» є нормативною дисципліною з спеціальності 028 Менеджмент соціокультурної діяльності для освітньо-професійної програми «Менеджмент соціокультурної діяльності», другого (магістерського) рівня освіти, яка викладається на 1-му курсі у 1-му семестрі в обсязі 5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Інституційна підтримка соціокультурних кластерів» є ознайомлення студентів із найновішими здобутками сучасної регіональної економіки та інших галузей знань, формування у студентів системних знань наукових основ інституційної підтримки соціокультурних кластерів та глибокого розуміння теоретичних засад і практичних аспектів розвитку цього напрямку управління сферою культури, а також оволодіння майбутніми фахівцями сучасними підходами та інструментами інституційного забезпечення кластеризації соціокультурній діяльності. Цілями курсу є: <ul style="list-style-type: none"> • формування в студентів теоретичних уявлень щодо сутності, функцій та особливостей діяльності соціокультурних кластерів, моделювання

	<p>їх розвитку;</p> <ul style="list-style-type: none"> • набуття студентами навичок аналізу ефективності функціонування соціокультурних кластерів та інституційного управління їх формування; • оволодіння студентами технологію проектного управління кластерними процесами в сфері культури.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ткачук І. Г., Кропельницька С. О., Петруняк А. Д. Організація виробництва за кластерною моделлю : навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2009. 280 с. 2. Соколенко С. І. Кластери в глобальній економіці. К. : Логос, 2004. 848 с. 3. Максимчук М. В. Інституціалізація розвитку регіонів України. Львів: ІРД НАН України, 2016. 394 с. 4. Войнаренко М. П. Кластери в інституційній економіці. Хмельницький, 2011. 502 с. 5. Кластери в економіці України : монографія / за наук. ред. М. П. Войнаренка. Хмельницький, 2014. 485 с. <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Концепція створення кластерів в Україні. Проект. URL: http://biznes.od.ua/index.php?option=com_content&task=view&id. 7. Давимука С. А., Федулова Л. І. Креативний сектор економіки : досвід та напрями розбудови : монографія. Львів : ІРД НАН України, 2017. 528 с. 8. Чевганова В., Брижань І. Кластери та їх економічне значення. Економіка України. 2002. № 4. С. 35-41. 9. Федоренко В. Г., Тугай А. М., Гойко А. Ф. та ін. Концепція кластерної політики в Україні. Економіка та держава. 2008. №11. С.5-15. 10. Жигалкевич Ж. М. Інституційні засади створення та розвитку кластерів. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки. С.77-81. 11. Ракоцило О. Інституційна підтримка проектної діяльності у сфері регіонального розвитку. Актуальні проблеми державного управління. 2012. Вип. 4. С. 155-158. 12. Краус Н. М. Інституціональна проекція інноваційного хабу в рамках побудови конкурентоспроможної національної економіки. Теоретичні та прикладні питання економіки. 2015. № 1(30). С.259-270. 13. Бакушев І. Маркетингові стратегії формування конкурентоздатних територій: кластерний підхід. Шляхи впровадження інноваційно-інвестиційної моделі розвитку в українських містах / За загальною ред. О. І. Соскіна. К. : Інститут трансформації суспільства, 2008. 64 с. 14. Соколенко С. І. Світовий і національний досвід формування інноваційних кластерів. Матеріали IV національного форуму з питань регіонального розвитку «Стратегії конкурентоспроможності регіонів в

	<p>умовах глобалізації: український та закордонний досвід». URL: http://www.sokolenko.com/category/clusters.</p> <p>15. Чужиков В. І. Еволюція кластерних моделей в глобальній економіці (регіональний аспект). Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. Кластери та конкурентоспроможність прикордонних регіонів. Львів, 2008. Вип. 3 (71). С. 11-17.</p> <p>16. Хасаєв Г. Р., Міхєєв Ю. В. Кластери – сучасні інструменти підвищення конкурентоздатності регіону (через партнерство до майбутнього). Компас промислової реструктуризації. 2003. № 1. С. 1–13.</p> <p>17. Базилюк В. Б. Формування ефективної державної політики розвитку підприємств видавничо-поліграфічної галузі на основі кластерного підходу. Наукові записки Української академії друкарства. Серія: Економічні науки. 2011. Вип. 4 (37). С.88-93.</p> <p>18. Смерічевська С. В., Ковальов А. В. Регуляторне забезпечення розвитку кластерної моделі організації підприємницької діяльності: світовий досвід та українські реалії. Економіка та управління національним господарством. 2017. № 6(62). С.104-112.</p> <p>19. Онишко С. В. Державне регулювання кластеризації економіки як напрямок розбудови національної інноваційної моделі. Актуальні проблеми економіки. 2010. № 11. С. 55–61.</p> <p>20. Кизим М. О., Хаустова В. Є., Доровський О. В. Кластерні структури в економіках країн світу. Проблеми економіки. 2011. № 4. С. 24-32.</p> <p>Інтернет-джерела:</p> <p>21. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua.</p> <p>22. Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua.</p> <p>23. Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua.</p> <p>24. Верховна Рада України. URL: http://www.rada.gov.ua.</p> <p>25. Президент України. URL: https://www.president.gov.ua.</p> <p>26. Кабінет Міністрів України. URL: http://www.kmu.gov.ua.</p> <p>27. Міністерство культури та інформаційної політики України. URL: https://mkp.gov.ua/.</p> <p>28. Державний комітет статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua.</p> <p>29. ДУ «Інститут економіки і прогнозування НАН України». URL: http://www.ief.org.ua.</p> <p>30. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І.Долішнього НАН України». URL: http://www.ird.gov.ua.</p> <p>31. Асоціація культурних індустрій. URL: http://culture.in.ua.</p> <p>32. Європейська кластерна обсерваторія. URL: http://www.clusterobservatory.eu.</p>
Тривалість курсу	Один семестр.
Обсяг курсу	5 кредитів ЄКТС (150 годин), з яких 48 годин аудиторних занять (32

<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>години лекцій, 16 годин практичних занять) та 102 години самостійної роботи.</p> <p>Відповідно до Освітньо-професійної програми 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності» другого (магістерського) рівня вищої освіти у результаті вивчення навчальної дисципліни «Інституційна підтримка соціокультурних кластерів» студент повинен набути компетентності:</p> <p>ЗК02. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК04. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК06. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК08. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК09. Здатність визначати стратегічні напрямки досліджень та роботи, розробляти та управляти проектами. ЗК14. Вміння виявляти, погоджувати та залучати різні культурні дискурси. ФК01. Здатність визначати напрями досліджень для розвитку соціокультурної діяльності. ФК02. Здатність до практичної адаптації науково-обґрунтованих соціокультурних практик в їх глобальному, глокальному і локальному вимірах. ФК05. Здатність організовувати та реалізовувати науково-дослідні, науково-виробничі, соціокультурні проекти. ФК10. Здатність до прогностичної та проектної діяльності у сфері культури, моделювання інноваційних соціально-культурних процесів і явищ, виявлення тенденцій їх розвитку. ФК14. Вивчення і логічно доведене обґрунтування впливу різних груп стейкхолдерів соціокультурної розбудови. ФК15. Здатність використовувати на практиці навички та вміння в організації науково-дослідних, науково-виробничих робіт і творчих проектів, в управлінні науковим і творчим колективом.</p> <p>Програмними результатами навчання на курсі є:</p> <p>ПРН02. Використовувати на практиці фаховий науково-термінологічний апарат, вміти представляти підсумки виконаної роботи. ПРН03. Вміти збирати та інтегрувати докази власної дослідницької позиції, обґрунтовувати результати соціокультурних практик, презентувати і відстоювати власну думку щодо результатів досліджень та інновацій. ПРН04. Здійснювати власну наукову та професійну діяльність з дотриманням вимог чинного законодавства. ПРН07. Розуміти і застосовувати сучасні світові соціокультурні практики. ПРН10. Здійснювати стратегічне, діагностичне, оперативне управління соціокультурними інституціями і проектами. ПРН13. Демонструвати здатність до аналітичного мислення у професійних питаннях та проблемах.</p>
---	--

	<p>ПРН19. Системно аналізувати культурні процеси та явища (наукова діяльність у сфері менеджменту культури).</p> <p>ПРН21. Впливати на ціннісну, соціальну та економічну переорієнтацію локальних спільнот і державних установ.</p> <p>ПРН22. Вміння розробляти стратегії розвитку, а також культурну політику міста, регіону, країни.</p>
Ключові слова	Кластер, кластеризація, соціокультурний кластер, креативний кластер, інститут, інституція, інституціалізація, інституційне забезпечення, інституційна підтримка, регіон, регіональна структура, регіональна економіка, регіональна політика, просторова організація соціокультурної діяльності, соціокультурний розвиток територій.
Формат курсу	Денний
Форми навчання	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	<p>Тема 1. Кластер, соціокультурний кластер, кластеризація. Інститути та інституції, інституційне забезпечення та підтримка.</p> <p>Тема 2. Концептуальні основи кластеризації соціокультурної сфери держави.</p> <p>Тема 3. Діяльнісно-інституційна концепція регіонотворення та її зв'язок з концепціями кластеризації.</p> <p>Тема 4. Роль кластерних підходів у формуванні конкурентоспроможності територій.</p> <p>Тема 5. Концептуальні підходи запровадження кластерної форми реалізації культурно-творчого потенціалу.</p> <p>Тема 6. Структурування господарсько-культурного простору України.</p> <p>Тема 7. Світовий досвід використання культурно-творчого потенціалу для стимулювання економічного розвитку територій та можливості його використання в Україні.</p> <p>Тема 8. Виявлення соціально-економічних передумов та інституційних бар'єрів формування творчих кластерів в Україні.</p> <p>Тема 9. Оцінка використання культурних та творчих ресурсів для забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів України.</p> <p>Тема 10. Організаційно-економічні засоби та інституційні основи формування міжрегіональних кластерів народних промислів в Україні.</p> <p>Тема 11. Специфіка інституційно-правового забезпечення діяльності соціокультурних кластерів в Україні.</p> <p>Тема 12. Роль економічних інститутів у креативному розвитку територій України.</p> <p>Тема 13. Державна регіональна політика як інструмент інституційної підтримки соціокультурних кластерів України.</p> <p>Детальніше у формі СХЕМИ КУРСУ</p>
Підсумковий контроль, форма	екзамен в кінці 1-го семестру, письмовий
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з гуманітарних (зокрема, економічних) дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату інституційної та регіональної економіки, розуміння джерел кластеризації та інституційного розвитку соціокультурної сфери
Навчальні методи та	Під час викладання курсу «Інституційна підтримка соціокультурних

<p>техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>кластерів» будуть використовуватися такі навчальні методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>пояснювально-ілюстративний та метод проблемного викладання</i> (лекції, презентації); - <i>метод колаборативного та проектно-орієнтованого навчання;</i> (групові проекти та спільні розробки, участь студентів у навчальних спільнотах, формування простору прояву пізнавальних ініціатив та інтересів студентів і створення індивідуальної освітньої траєкторії); - <i>репродуктивний метод</i> (практичні заняття, навчальна діяльність студентів в аналогічних до представленого зразка ситуаціях); - <i>частково-пошуковий, або евристичний метод</i> (практичні завдання, розв'язання пізнавальних завдань на основі евристичних програм і вказівок); - <i>дослідницький метод</i> (студенти самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження та виконують інші пошукові дії). <p>Таким чином, використовуються навчальні техніки для активізації процесу навчання з одного боку у вигляді проблемних лекцій, спрямованих на розвиток логічного мислення студентів, з іншого боку використовуються практичні заняття, що передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу теми заняття, а також проведення дискусій, які розвивають мислення і формують переконання, що дає можливість застосувати теоретичні знання під час практичного розв'язування проблемних ситуацій.</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Вивчення курсу базується на використанні загально вживаних програм і операційних систем.</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні: 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30; • модулі: 20 семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20; • залік: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та</p>

	<p>джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену</p>	<p>Орієнтовний перелік питань для проведення екзамену:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрийте зміст понять «кластер» та «кластерізація». 2. Розкрийте зміст понять «кластер» та «соціокультурний кластер». 3. Розкрийте зміст понять «кластер» та «креативний кластер». 4. За якими ознаками класифікують соціокультурні кластери? 5. Розкрийте зміст понять «інститут», «економічний інститут». 6. Розкрийте зміст поняття «інституціалізація». 7. Розкрийте зміст понять «інститут» та «інституція». В чому їх різниця. 8. Що таке інституційне забезпечення соціокультурного розвитку територій. 9. Що таке інституційна підтримка соціокультурних кластерів? 10. Назвіть основні форми інституційної підтримки соціокультурних кластерів. 11. Окресліть передумови формування соціокультурних кластерів в Україні. 12. Яка специфіка підтримки інституційних кластерів в Україні на сучасному етапі? 13. Окресліть проблеми та ризики формування соціокультурних кластерів в Україні. 14. Як впливають соціокультурні чинники на економічний розвиток територій. 15. Головні форми кластерних структур в Україні. В яких регіонах держави вони формувались? 16. Розкажіть про витоки та еволюцію кластерного підходу. 17. Назвіть фактори формування теорії кластерів. Як вони проявлялись? 18. Що таке кластерний аналіз, яка його суть та переваги використання? 19. Розкрийте зміст поняття «конкурентоспроможність». До яких економічних об'єктів воно використовується? 20. Що таке конкурентоспроможність територій? 21. Яка роль соціокультурної діяльності у формуванні конкурентоспроможних територій держави? 22. Розкрийте зміст поняття «конкурентні переваги» кластерів. 23. Що таке конкуренція територій? Яку роль у цьому відіграють соціокультурні кластери? 24. Розкрийте зміст понять «районування» та «кластерізація». У чому їх відмінності? 25. Розкрийте зміст понять «регіоналізація» та «кластерізація». У чому їх відмінності?

	<p>26. Розкрийте зміст понять «районування» та «регіоналізація». У чому їх відмінності?</p> <p>27. Що таке господарський простір держави та регіону?</p> <p>28. Що таке та культурний простір держави та регіону?</p> <p>29. Схеми районування економічного та культурного простору України.</p> <p>30. Розкрийте зміст процесів структурування культурно-господарського простору держави.</p> <p>31. Структурні складові культурно-господарського простору України, їх вплив на процеси кластеризації.</p> <p>32. Назвіть бар'єри та перешкоди формування культурних кластерів в Україні.</p> <p>33. Окресліть перспективи формування культурних кластерів в Україні.</p> <p>34. Які соціально-економічні передумови формування культурних кластерів?</p> <p>35. Що таке регіональна політика держави?</p> <p>36. Що таке культурна політика держави?</p> <p>37. Яку роль у підтримці культурних кластерів відіграють державні органи управління на національному та регіональному рівнях?</p> <p>38. Яку роль у підтримці культурних кластерів відіграють органи місцевого самоврядування?</p> <p>39. Види культурних та творчих ресурсів та їх роль у соціально-економічному розвитку територій.</p> <p>40. Розкрийте зміст основних методів оцінювання культурних ресурсів територій.</p> <p>41. Методи контроль і вимірювання результатів креативної та культурної діяльності територій.</p> <p>42. Розкажіть про зарубіжний досвід формування та розвитку соціокультурних кластерів (європейські країни).</p> <p>43. Розкажіть про зарубіжний досвід формування та розвитку соціокультурних кластерів (США та Канада).</p> <p>44. Розкажіть про зарубіжний досвід формування та розвитку соціокультурних кластерів (країни Латинської Америки).</p> <p>45. Розкажіть про зарубіжний досвід формування та розвитку соціокультурних кластерів (країни Азії).</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Схема курсу «Інституційна підтримка соціокультурних кластерів»

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота	Література. Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1/2 год.	<p>Тема 1. Вступ до дисципліни. Кластер, соціокультурний кластер, кластеризація. Інститути та інституції, інституційне забезпечення та підтримка</p> <p>1. Вступ до курсу. Предмет, мета та основні завдання курсу. 2. Зміст понять «кластер», «соціокультурний кластер» та «кластеризація соціокультурної діяльності». 3. Сутність і зміст понять «інститут» та «інституція».</p>	лекція		<p><u>Питання на практичне заняття:</u></p> <p>1. Поняття «кластер» та «соціокультурний кластер».</p> <p>2. Поняття «інститут» та «інституція».</p>	
2/2 год.	<p>Тема 1. Вступ до дисципліни. Кластер, соціокультурний кластер, кластеризація. Інститути та інституції, інституційне забезпечення та підтримка</p> <p>4. Поняття та методи інституційного забезпечення та інституційної підтримки. 5. Поняття та специфіка інституційної підтримки соціокультурних кластерів.</p>	лекція		<p><u>Питання на практичне заняття:</u></p> <p>3. Що таке інституційне забезпечення та інституційна підтримка соціокультурних кластерів.</p> <p>4. Специфіка підтримки інституційних кластерів в Україні.</p> <p><u>Завдання для самостійної роботи:</u></p> <p>1. Ознайомитися з силябусом курсу.</p> <p>2. Опрацювати методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи з курсу «Інституційна підтримка соціокультурних кластерів».</p> <p>3. Підготувати реферат з норм дотримання академічної доброчесності.</p> <p>4. Опрацювати систему оцінювання у ЛНУ ім. І.Франка, випи-сати</p>	

				незрозумілі питання. 5. Ознайомитися зі змістом сайту кафедри соціокультурного менеджменту. (8 год.).	
2/2 год.	Тема 1. Вступ до дисципліни. Кластер, соціокультурний кластер, кластеризація. Інститути та інституції, інституційне забезпечення та підтримка	практ. заняття	Ткачук І.Г., Кропельницька С.О., Петруняк А.Д. Організація виробництва за кластерною моделлю. Навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2009. 280 с. Войнаренко М.П. Кластери в інституційній економіці. – Хмельницький, 2011. – 502 с. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua . Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua . Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua .		
3/2 год.	Тема 2. Концептуальні основи кластеризації соціокультурної сфери держави 1. Передумови формування, еволюція та проблеми розвитку теорії кластерів. 2. Кластерний аналіз, переваги його застосування. 3. Концепції кластеризації.	лекція		<u>Питання на практичне заняття:</u> 1. Витоки та еволюція кластерного підходу 2. Фактори формування теорії кластерів. 3. Проблеми розвитку кластерного підходу. 4. Кластерний аналіз: суть та переваги використання. <u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Вчені-засновники кластерного підходу. 2. Зарубіжний досвід формування та розвитку соціокультурних кластерів. 3. Методологічні основи формування концепцій кластеризації. 4. Перспективи використання кластерного підходу у соціокультурній сфері. (8 год.).	
4/2 год.	Тема 3. Діяльнісно-інституційна концепція регіонотворення та її зв'язок з концепціями кластеризації 1. Діяльнісний підхід: передумови та історія формування. 2. Поняття регіону як центральне поняття регіональних досліджень	лекція		<u>Питання на практичне заняття:</u> 1. Діяльнісний підхід: історія формування та сфери використання. 2. Базові поняття інституційно-	

	(регіональної економіки, регіоналістики, регіонології).			діяльнісного підходу. 3. Визначення та зміст поняття «регіон». 4. Визначення та зміст поняття «район». <u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Поняття регіональної економіки як науки. 2. Вчені-засновники регіональної економіки. 3. Структура класифікатора видів економічної діяльності (КВЕД). 4. Ресурсний підхід у регулюванні регіонального розвитку. (8 год.).	
4/2 год.	Тема 2. Концептуальні основи кластеризації соціокультурної сфери держави; Тема 3. Діяльнісно-інституційна концепція регіонотворення та її зв'язок з концепціями кластеризації	практ. заняття	Войнаренко М. П. Кластери в інституційній економіці. Хмельницький, 2011. 502 с. Кластери в економіці України: монографія / за наук. ред. М. П. Войнаренка. Хмельницький, 2014. 485 с. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua . Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаніка. URL: http://www.lsl.lviv.ua . Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua .		
5/2 год.	Тема 3. Діяльнісно-інституційна концепція регіонотворення та її зв'язок з концепціями кластеризації 3. Сфери людської діяльності та регіонотворення. 4. Діяльнісно-інституційний підхід, як синтез регіональних досліджень та інституційної економіки. 5. Поняття потенціал, ресурс та капітал та їх місце в регіональних та кластерних дослідженнях.	лекція		<u>Питання на практичне заняття:</u> 5. Основні сфери людської діяльності. 6. Структура інституту управління в Україні. 7. Структура інституту самоврядування в Україні. 8. Визначення та зміст поняття «ресурс». 9. Визначення та зміст поняття «потенціал».	
6/2 год.	Тема 4. Роль кластерних підходів у формуванні конкурентоспроможності територій 1. Досвід використання кластерних підходів для підвищення соціально-економічного рівня розвитку територій. 2. Кластерна політика. 3. Роль кластерів у підвищенні конкурентоспроможності економіки.	лекція		<u>Питання на практичне заняття:</u> 1. Поняття конкурентоспроможності. 2. Конкурентоспроможність територій 3. Поняття конкурентних переваг.	

				4. Конкуренція територій. <u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Поняття територіальної конкуренції. 2. Перешкоди у підвищення конкурентоспроможності територій 3. Абсолютні конкурентні переваги. 4. Відносні конкурентні переваги. (8 год.).
6/2 год.	Тема 3. Діяльнісно-інституційна концепція регіонотворення та її зв'язок з концепціями кластеризації; Тема 4. Роль кластерних підходів у формуванні конкурентоспроможності територій	практ. заняття	Войнаренко М.П. Кластери в інституційній економіці. Хмельницький, 2011. 502 с. Максимчук М.В. Інституціалізація розвитку регіонів України. Львів: ІРД НАН України, 2016. 394 с. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua . Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua . Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua .	
7/2 год.	Тема 5. Концептуальні підходи запровадження кластерної форми реалізації культурно-творчого потенціалу 1. Культурний та творчий потенціал як домінанта соціально-економічного розвитку регіону. 2. Використання культурно-творчого потенціалу для стимулювання регіонального розвитку: світовий досвід. 3. Творчі індустрії пріоритетний напрям економіки розвинутих країн.	лекція		<u>Питання на практичне заняття:</u> 1. Поняття культурно-творчого потенціалу. 2. Світовий досвід використання культурно-творчого потенціалу для стимулювання регіонального розвитку. 3. Розвиток творчих індустрій в Україні і за кордоном. <u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Поняття креативного сектору економіки. 2. Методологічні засади реалізації культурно-творчого потенціалу територій. 3. Бар'єри та перешкоди у реалізації культурно-творчого потенціалу територій. 4. Планування та

				програмування культурно-творчої діяльності держави та регіонів. (8 год.).	
8/2 год.	Тема 6. Структурування господарсько-культурного простору України 1. Поняття господарського та культурного простору. 2. Структурні складові господарсько-культурного простору. 3. Схеми районування економічного та культурного простору України. 4. Інституціалізація моделей районування та регіоналізації господарсько-культурного простору держави.	лекція		<u>Питання на практичне заняття:</u> 1. Районування. 2. Регіоналізація. 3. Господарський простір. 4. Культурний простір. <u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Історія формування культурного простору України. 2. Схеми районування та регіоналізації України. 3. Господарсько-культурні регіони України. 4. Децентралізація влади та територіального управління в Україні. (8 год.).	
8/2 год.	Тема 5. Концептуальні підходи запровадження кластерної форми реалізації культурно-творчого потенціалу; Тема 6. Структурування господарсько-культурного простору України	практ. заняття	Кластери в економіці України: монографія / за наук. ред. М. П. Войнаренка. Хмельницький, 2014. 485 с. Давимука С. А., Федулова Л. І. Креативний сектор економіки: досвід та напрями розбудови : монографія. Львів : ІРД НАН України, 2017. 528 с. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua . Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua . Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua .		
9/2 год.	Тема 7. Світовий досвід використання культурно-творчого потенціалу для стимулювання економічного розвитку територій та можливості його використання в Україні 1. Поняття культурно-творчого потенціалу. 2. Зарубіжний досвід використання культурно-творчого потенціалу територій. 3. Вплив культурних чинників на економічний розвиток територій. 4. Головні форми кластерних структур в Україні.	лекція		<u>Питання на практичне заняття:</u> 1. Культурно-творчий потенціал. 2. Зарубіжний досвід використання культурно-творчого потенціалу територій. 3. Культурні чинники на економічний розвиток територій. <u>Завдання для самостійної роботи:</u>	

				<p>1. Проблеми адаптації зарубіжного досвіду кластеризації в Україні.</p> <p>2. Зовнішні і внутрішні чинники розвитку культурно-творчого потенціалу територій.</p> <p>3. Методика дослідження культурно-творчого потенціалу територій.</p> <p>4. Бар'єри та перешкоди у розвитку культурно-творчого потенціалу регіонів України. (8 год.).</p>	
10/2 год.	<p>Тема 8. Виявлення соціально-економічних передумов та інституційних бар'єрів формування творчих кластерів в Україні</p> <p>1. Соціально-економічні передумови формування творчих кластерів.</p> <p>2. Інституційні ризики та бар'єри створення соціокультурних кластерів.</p> <p>3. Проблеми та перспективи діяльності соціокультурних кластерів в Україні.</p>	лекція		<p><u>Питання на практичне заняття:</u></p> <p>1. Передумови формування соціокультурних кластерів в Україні.</p> <p>2. Бар'єри та перешкоди формування соціокультурних кластерів в Україні.</p> <p>3. Перспективи формування соціокультурних кластерів.</p> <p>4. Проблеми та ризики формування кластерних ініціатив в Україні.</p> <p><u>Завдання для самостійної роботи:</u></p> <p>1. Інституційні чинники кластеризації соціокультурної діяльності в Україні.</p> <p>2. Сутність програмно-цільового формування творчих кластерів.</p> <p>3. Методи фінансування творчих кластерів.</p> <p>4. Підготуйте у PowerPoint презентацію плану формування творчого кластеру. (8 год.).</p>	
10/2 год.	<p>Тема 7. Світовий досвід використання культурно-творчого потенціалу для стимулювання економічного розвитку територій та можливості його використання в Україні; Тема 8. Виявлення соціально-економічних передумов та інституційних бар'єрів формування творчих кластерів в</p>	практ. заняття	<p>Ткачук І. Г., Кропельницька С. О., Петруняк А. Д. Організація виробництва за кластерною моделлю : навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2009. 280 с.</p> <p>Давимука С. А., Федулова Л. І. Креативний сектор економіки:</p>		

	Україні		досвід та напрями розбудови : монографія. Львів : ІРД НАН України, 2017. 528 с. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua . Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua . Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua .		
11/2 год.	Тема 9. Оцінка використання культурних та творчих ресурсів для забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів України 1. Види культурних та творчих ресурсів та їх роль у соціально-економічному розвитку країн. 2. Суть і зміст оцінювання культурних ресурсів територій. 3. Контроль і вимірювання результатів креативної та культурної діяльності.	лекція		<u>Питання на практичне заняття:</u> 1. Культурні ресурси та їх роль у соціально-економічному розвитку. 2. Суть і зміст оцінювання культурних ресурсів територій. 3. Проблеми вимірювання результатів креативної та культурної діяльності. <u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Методики оцінки культурних ресурсів. 2. Креативність як одна з основних якостей формування ресурсів розвитку територій. 3. Цілі та завдання використання культурного ресурсу територій. 4. Проблеми оцінювання та використання культурних ресурсів. (8 год.).	
12/2 год.	Тема 10. Організаційно-економічні засоби та інституційні основи формування міжрегіональних кластерів народних промислів в Україні 1. Міжрегіональне та міжмуніципальне співробітництво: зарубіжний та український досвід. 2. Особливості функціонування міжрегіональних кластерів. 3. Кластери народних промислів: проблеми формування та розвитку.	лекція		<u>Питання на практичне заняття:</u> 1. Проблеми функціонування міжрегіональних кластерів. 2. Міжмуніципальне співробітництво і кластери. 3. Кластери народних промислів. <u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Історія виникнення кластерів народних	

				<p>промислів в Україні.</p> <p>2. Значення народних промислів для активізації розвитку гро-мад.</p> <p>3. Міжмуніципальне співробітництво як чинник розвитку кластерів народних промислів.</p> <p>4. Вплив народних промислів на розвиток туризму в регіонах. (8 год.).</p>	
12/2 год.	<p>Тема 9. Оцінка використання культурних та творчих ресурсів для забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів України; Тема 10. Організаційно-економічні засоби та інституційні основи формування міжрегіональних кластерів народних промислів в Україні</p>	<p>практич. заняття</p>	<p>Ткачук І. Г., Кропельницька С. О., Петруняк А. Д. Організація виробництва за кластерною моделлю : навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2009. 280 с.</p> <p>Давимука С. А., Федулова Л. І. Креативний сектор економіки: досвід та напрями розбудови : монографія. Львів : ІРД НАН України, 2017. 528 с.</p> <p>Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua.</p> <p>Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua.</p> <p>Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua.</p>		
13/2 год.	<p>Тема 11. Специфіка інституційно-правового забезпечення діяльності соціокультурних кластерів в Україні</p> <p>1. Законодавчі та правові норми формування та функціонування соціокультурних кластерів в Україні.</p> <p>2. Проблеми та перешкоди формування нормативно-правового поля діяльності соціокультурних кластерів.</p> <p>3. Напрями удосконалення інституційного та правового забезпечення створення соціокультурних кластерів в Україні.</p>	<p>лекція</p>		<p><u>Питання на практичне заняття:</u></p> <p>1. Правові проблеми формування та функціонування соціокультурних кластерів в Україні.</p> <p>2. Напрями удосконалення інституційно-правового забезпечення соціокультурних кластерів в Україні.</p> <p><u>Завдання для самостійної роботи:</u></p> <p>1. Загальне поняття інституційно-правового забезпечення.</p> <p>2. Правові засади функціонування кластерів в ЄС.</p> <p>3. Інституційні перешкоди діяльності соціокультурних</p>	

				кластерів в Україні. 4. Правові принципи функціонування соціокультурних кластерів в Україні. (8 год.).	
14/2 год.	Тема 12. Роль економічних інститутів у креативному розвитку територій України 1. Креативний розвиток як рушій соціально-економічного розвитку територій. 2. Креативна економіка та креативні індустрії. 3. Види і форми економічних укладів та їх інституційне забезпечення. 4. Інституційний супровід креативного розвитку країни та регіонів.	лекція		<u>Питання на практичне заняття:</u> 1. Поняття креативного розвитку. 2. Креативна економіка та креативні індустрії. 3 Інституціоналізація креативного розвитку країни та регіонів. <u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Теоретичні засади креативної економіки. 2. Специфіка функціонування організацій сфери культури і мистецтва в регіонах. 3. Історія розвитку креативної економіки. (7 год.).	
14/2 год.	Тема 11. Специфіка інституційно-правового забезпечення діяльності соціокультурних кластерів в Україні; Тема 12. Роль економічних інститутів у креативному розвитку територій України	практ. заняття	Кластери в економіці України: монографія / за наук. ред. М. П. Войнаренка. Хмельницький, 2014. 485 с. Давимука С. А., Федулова Л. І. Креативний сектор економіки: досвід та напрями розбудови : монографія. Львів : ІРД НАН України, 2017. 528 с. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua . Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua . Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua .		
15/2 год.	Тема 13. Державна регіональна політика як інструмент інституційної підтримки соціокультурних кластерів України 1. Поняття та призначення державної регіональної політики. 2. Види та форми регіональної політики.	лекція		<u>Питання на практичне заняття:</u> 1. Зміст поняття державна регіональна політика України. 2. Різновиди регіональної політики. <u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Інституційні чинники формування та реалізації регіональної політики	

				2. Регіональні програми та стратегії як інструменти реалізації регіональної політики. 3. Зміна функцій регіональної політики в контексті децентралізації влади в Україні. (7 год.).	
16/2 год.	Тема 13. Державна регіональна політика як інструмент інституційної підтримки соціокультурних кластерів України 1. Методи та механізми реалізації регіональної політики. 2. Інструментарій підтримки соціокультурних кластерів в системі регіональної політики держави.	лекція		<u>Питання на практичне заняття:</u> 3. Механізми реалізації регіональної політики. 4. Інструменти підтримки соціокультурних кластерів в системі регіональної політики.	
16/2 год.	Тема 13. Державна регіональна політика як інструмент інституційної підтримки соціокультурних кластерів України; Допуск до екзамену	практ. заняття	Кластери в економіці України: монографія / за наук. ред. М. П. Войнаренка. Хмельницький, 2014. 485 с. Давимука С. А., Федулова Л. І. Креативний сектор економіки: досвід та напрями розбудови : монографія. Львів : ІРД НАН України, 2017. 528 с. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua . Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua . Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL: https://lnulibrary.lviv.ua .		